

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΙΣΧΡΟΚΕΡΔΕΙΑΣ

Α. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΙΣΧΡΟΚΕΡΔΕΙΑΣ»

Ο ελεύθερος ανταγωνισμός αποτελεί θεμέλιο μιας υγιούς οικονομικής δραστηριότητας, αλλά και πυλώνα της δημοκρατίας διότι μόνο σε καθεστώς ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού έχουμε ορθή κοστολόγηση των κοινωνικών και καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών και, υπό την έννοια αυτή, η μη εύρυθμη λειτουργία του ανταγωνισμού επιτρέπει την δημιουργία κερδοσκοπικών ολιγοπωλίων, που καθιστούν δυσχερή την επιβίωση των ασθενέστερων οικονομικά ομάδων και υπό την ευρεία έννοια κλονίζουν την πίστη των πολιτών στην ισχύ του πολιτικού συστήματος και το υπέρτερο του δημοσίου συμφέροντος.

Με αυτή την αρχή ως δεδομένη και έχοντας διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία για την συμπεριφορά των ολιγοπωλίων που συγκροτήθηκαν κατά την τελευταία πενταετία και τείνουν να καταστούν πολυεταίρικά μονοπώλια, μας υποχρεώνουν να νομοθετήσουμε ισχυρότερες ασφαλιστικές δικλίδες προκειμένου να υπερασπιστούμε τον ελεύθερο ανταγωνισμό, να διασώσουμε την μικρομεσαία επιχειρηματικότητα και να βελτιώσουμε την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής παραγωγής με στόχο την ενίσχυση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας, η οποία διαρκώς μειώνεται και αυτό αποτυπώνεται στη δυσμενή εξέλιξη του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, ενώ οι εξαγωγές αυξάνονται.

Αυτό γιατί συμβαίνει;

Διότι πολύ απλά τα ολιγοπώλια και οιωνοί μονοπώλια δρουν αποκλειστικά και μόνο με γνώμονα το στιγμιαίο κέρδος με τρόπο που εχθρεύεται την αειφορία της ελληνικής οικονομίας, άρα και της κοινωνίας. Η διασφάλιση της αειφορίας αποτελεί υποχρέωση της Πολιτείας και των Θεσμών εποπτείας της αγοράς.

Προς τούτο καταθέτουμε την παρούσα πρόταση νόμου καθώς αποτελεί όρο επιβίωσης της ελληνικής κοινωνίας η αντιστροφή του παραγωγικού και οικονομικού μοντέλου υπέρ της πραγματικής οικονομίας και για αυτό η πρόταση νόμου αυτή περιλαμβάνει στοχευμένες παρεμβάσεις στο Δίκαιο του Ανταγωνισμού, όπως αυτός διατυπώνεται στον νόμο 3959/2011, αλλά και στους υπόλοιπους νόμους που ακολούθησαν και η πλημμελής εφαρμογή των οποίων εμποδίζει την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Εν προκειμένω:

Προτείνουμε:

ΑΡΘΡΟ 1

Επιχειρήσεις Αυξημένης Επιρροής στην Αγορά (ΕΑΕΑ)- Υποχρεώσεις Εργαζομένων

Με το άρθρο 1 ορίζονται οι υποχρεώσεις των εταιρειών που κατέχουν σημαντικό μερίδιο αγοράς σε κάθε σχετική αγορά και, επιπλέον, ορίζονται οι υποχρεώσεις τους αναφορικά με την εκπαίδευση των εργαζομένων τους που εκτελούν εργασίες που ελέγχονται στα πλαίσια του Δικαίου του Ανταγωνισμού.

ΑΡΘΡΟ 2

Ποινικές ευθύνες και διοικητικές κυρώσεις

Με το άρθρο 2 επεκτείνεται και για τα λοιπά αδικήματα νόθευσης του ελεύθερου ανταγωνισμού, όπως αυτά ορίζονται από τον Ν.3959/2011, η οριζόμενη ποινή φυλάκισης για τα φυσικά πρόσωπα που διευθύνουν τις εταιρείες που παραβιάζουν τον Ν3959/2011.

Σήμερα, τα κατεχορήγ αδικήματα που διαπράττονται και τα οποία εντοπίζει η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι η κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, η απαγόρευση παράλληλων εισαγωγών, η απαγόρευση εξαγωγών, ο καθορισμός τιμών, αδικήματα για τα οποία δεν υπάρχει πρόβλεψη για ποινή φυλάκισης.

Με δεδομένο ότι τα στελέχη των εταιρειών αυτών ενδιαφέρονται ιδιαιτέρως για τις προσωπικές τους ποινικές ευθύνες η πρόβλεψη για ποινή φυλάκισης θα αποτελέσει μέτρο ιδιαίτερα αποτρεπτικό.

Επίσης με το ίδιο άρθρο αυξάνονται σημαντικά οι ποινικές κυρώσεις για τα αδικήματα νόθευσης του Ανταγωνισμού.

Επίσης, η εταιρεία- παραβάτης και το σύνολο των θυγατρικών της αποκλείονται από κάθε διαδικασία προμήθειας του στενού και ευρύτερου δημοσίου τομέα για χρονικό διάστημα δύο ετών και σε περίπτωση υποτροπής για χρονικό διάστημα 5 ετών. Συστήνεται Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραβατών με ευθύνη της Διωρησιακής Μονάδας Ελέγχου της Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α) του Υπουργείου Ανάπτυξης. Η Διωρησιακή Μονάδα Ελέγχου της Αγοράς και η Επιτροπή Ανταγωνισμού ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση το Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραβατών για την τελεσίδικη επιβολή προστίμου για παράβαση των διατάξεων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Όλες οι αναθέτουσες δημόσιες αρχές υποχρεούνται σε έλεγχο του Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραβατών πριν την ανάθεση δημόσιας σύμβασης της οποίας η αξία υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (10.000€). Ανάθεση δημόσιας σύμβασης κατά παράβαση της υποχρέωσης ελέγχου του Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραβατών είναι άκυρη.

ΑΡΘΡΟ 3

Ποινική δίωξη

Με το άρθρο 3 επιταχύνονται οι διαδικασίες για την ποινική δίωξη των φυσικών προσώπων που διευθύνουν τις εταιρείες που παραβιάζουν το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού. Η ταχεία ποινική δίωξη θα τους αποθαρρύνει να διαπράξουν τις παράνομες πράξεις τους.

ΑΡΘΡΟ 4

Αύξηση παράβολων για τις γνωστοποιήσεις

Με το άρθρο 4 αυξάνονται τα παράβολα που καταβάλουν οι επιχειρήσεις που γνωστοποιούν Συγκεντρώσεις στην Επιτροπή Ανταγωνισμού.

ΑΡΘΡΟ 5

Ενεργοποίηση της Αρχής για την Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματική Δραστηριότητα

Με το άρθρο 5 οι εταιρείες που παρανόμησαν στο πλαίσιο του Δικαίου του Ανταγωνισμού, αλλά και τα φυσικά πρόσωπα που επωφελήθηκαν από τις παράνομες πρακτικές, θα απωλέσουν αμέσως τα κέρδη τους από τις παράνομες πρακτικές (εταιρικά κέρδη, υψηλοί μισθοί, bonus στελεχών κλπ.), κατά συνέπεια θα προστεθεί μία ακόμα ισχυρή αποτροπή στο να παρανομήσουν.

ΑΡΘΡΟ 6

Δικαστικό ένσημο στις δίκες για τις αποζημιώσεις από πρακτικές νόθευσης του ανταγωνισμού

Με το άρθρο 6 απαλλάσσονται από την υποχρεωτική καταβολή Δικαστικού Ενσήμου όσοι ασκούν αγωγές σε επιχειρήσεις που παραβιάζουν το Δίκαιο του Ανταγωνισμού, σε πλήρη εφαρμογή της σχετικής Οδηγίας που απαιτεί την εξάλειψη κάθε εμποδίου στις αγωγές για αντιανταγωνιστικές πρακτικές. Σήμερα αν ένα ολιγοπώλιο ζημιώσει επιχειρήσεις, αυτές για να διεκδικήσουν αποζημίωση πρέπει να καταβάλουν δικαστικό ένσημο δεκάδων χιλιάδων ευρώ, οπότε δεν μπορούν να το καταβάλουν (αφού το ολιγοπώλιο τις έχει ζημιώσει) και δεν προσφεύγουν για αποζημίωση.

ΑΡΘΡΟ 7

Άμεση ενίσχυση του ανθρωπίνου δυναμικού της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Με το άρθρο 7 ορίζονται μέτρα άμεσης ενίσχυσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε προσωπικό ώστε να καλυφθεί το κενό των οργανικών θέσεων.

ΑΡΘΡΟ 8

Αποκλεισμένοι διευθυντές

Με το άρθρο 8 προστίθενται τα αδικήματα του Ανταγωνισμού στα αδικήματα που οδηγούν στον Αποκλεισμό Διευθυντών, σε εφαρμογή της Οδηγίας 2019/1151

ΑΡΘΡΟ 9

Εκλογή προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού με ευρεία συναίνεση και συμμετοχή των παραγωγικών φορέων

Με το άρθρο 9 ορίζονται διαδικασίες για την εκλογή του εκάστοτε Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Η θέση του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι κομβική. Σήμερα ο πρόεδρος εκλέγεται με πρόταση της Κυβέρνησης. Το παρελθόν έχει αποδείξει ότι οι επιλογές δεν εξασφαλίζουν την Ανεξαρτησία της Αρχής.

ΑΡΘΡΟ 10

Ρυθμίσεις αναφορικά με την διευθέτηση διαφορών

Με το άρθρο 10 επιβάλλονται ρυθμίσεις αναφορικά με την διαδικασία αποδοχής από την Επιτροπή Ανταγωνισμού αιτημάτων Διευθέτησης Διαφορών από εταιρείες που συμμετέχουν σε ολιγοπώλια. Ορίζεται ότι τα αιτήματα δεν γίνονται αποδεκτά όταν έχει ήδη κοινοποιηθεί η Εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού και ότι το αξιόποινο δεν εξαλείφεται πλήρως αλλά εν μέρει.

ΑΡΘΡΟ 11

Έλεγχος τηλεπικοινωνιών από την Επιτροπή Ανταγωνισμού

Με το άρθρο 11 ορίζεται η Επιτροπή Ανταγωνισμού ως η Ανεξάρτητη Αρχή που ελέγχει την εφαρμογή της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας και στον κλάδο των τηλεπικοινωνιών, όπως προβλέπεται και για την αγορά της ενέργειας. **Είναι προφανές ότι σήμερα υπάρχει νομικό κενό και η εισαγωγή νομοθετικής πρόνοιας για αυτή την αναδυόμενη ολιγοπωλιακή αγορά κρίνεται επιτακτική.**

ΑΡΘΡΟ 12

Τρόπος υπολογισμού προστίμων για πρακτικές αισχροκέρδειας

Με το άρθρο 12 εναρμονίζεται ο τρόπος υπολογισμού προστίμων για πρακτικές αισχροκέρδειας με τον τρόπο υπολογισμού προστίμων για παραβάσεις ανταγωνισμού. Σε όποιον παραβιάζει την παρ. 1 του άρθρου 54 του Ν. 5045/2023 επιβάλλεται πρόστιμο που πρέπει να είναι **αποτελεσματικό**,

αναλογικό και αποτρεπτικό, μπορεί δε να φθάνει μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την προηγούμενη της έκδοσης της απόφασης χρήση. Σε περίπτωση ομίλου εταιρειών, για τον υπολογισμό του προστίμου, λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός κύκλος εργασιών του ομίλου εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα, η διάρκεια, η γεωγραφική έκταση της παράβασης, η διάρκεια και το είδος της συμμετοχής στην παράβαση της συγκεκριμένης επιχείρησης. Εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους της επιχείρησης από την παράβαση, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό, ακόμα και αν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αθήνα 29 Μαΐου 2025

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Θεοδώρα Τζάκρη

Αλέξανδρος Αυλωνίτης

Κυριακή Μάλαμα

Γιώτα Πούλου

Δρ. Μιχαήλ Χουρδάκης

Ραλλία Χρηστίδου

